

Briuselis, 2021 02 24
SWD(2021) 27 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

pridedamas prie

**Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento
dėl tarptinklinio ryšio per viešuosius judriojo ryšio tinklus Europos Sąjungoje (nauja
redakcija)**

{COM(2021) 85 final} - {SEC(2021) 90 final} - {SWD(2021) 28 final} -
{SWD(2021) 29 final}

Santraukos lentelė
Tarptinklinio ryšio reglamento (nauja redakcija) peržiūros ir pratęsimo poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kokia tai problema ir kodėl ji yra ES masto?
Reglamentas (ES) Nr. 531/2012 baigia galioti 2022 m. birželio 30 d. Nepratęsus tarptinklinio ryšio taisyklių galiojimo vartotojai ir įmonės netektų tarptinklinio ryšio savo šalies kainomis (TRSSK) teikiamų privalumų, o papildomos kliūtys gali riboti sklandų naudojimąsi judriojo ryšio paslaugomis ir novatoriškomis prietaikomis keliaujant ES arba EEE bendrojoje rinkoje. Šiuo metu beveik 170 mln. Europos tarptinklinio ryšio vartotojų naudojami TRSSK ir keliaudami po ES arba EEE gali palaikyti ryšį tarsi būdami savo šalyje. 2019 m. Komisijos peržiūros ataskaitoje nurodytos problemos, kurias šia iniciatyva siekiama spręsti. Analizė grindžiama įvairiais suinteresuotųjų subjektų duomenimis ir atsiliepimais, kuriais naudotasi siekiant įvertinti šio reglamento veikimą ir tarptinklinio ryšio rinkos veikimą pagal galiojančias ES tarptinklinio ryšio taisykles. Toliau pateikiama pagrindinių problemų santrauka. A. Nepakankama konkurencijos dinamika (rinkos nepakankamumas) lemia tai, kad TRSSK negali būti išlaikytas nereguliuojant didmeninių kainų ar nereguliuojant mažmeninių tarptinklinio ryšio paslaugų. B. Vartotojai ne visada žino, kokio paslaugų lygio (paslaugos kokybės) jie gali tikėtis arba kaip apmokestinamos pridėtinės vertės paslaugos naudojantis tarptinkliniu ryšiu (didesni tarifai). Kartais siūlomos paslaugos kokybė yra prastesnė nei savo šalyje, net jei ji galėtų būti teikiama tokio paties lygio. Ne visada užtikrinama galimybė nemokamai alternatyviais būdais susisiekti su pagalbos tarnybomis ir ne visada užtikrinamas informacijos apie buvimo vietą teikimas (visų pirma neįgaliems galutiniams naudotojams). C. Kartais tarptinklinio ryšio paslaugų teikėjams sunku gauti didmeninę tarptinklinio ryšio prieigą prie prašomų tinklų. Be to, dėl nepakankamo skaidrumo, susijusio su skambučiais pridėtinės vertės paslaugų teikėjams, tarptinklinio ryšio paslaugų teikėjai negali nustatyti atitinkamų telefono numerių intervalų, todėl gali patirti nenumatytų išlaidų. Dabartinės ES tarptinklinio ryšio taisyklės gali būti nepakankamai pritaikytos inovacijoms skatinti ir su technologiniais ir verslo pokyčiais susijusiems iššūkiams spręsti.
Ką reikėtų pasiekti?
Iniciatyva siekiama: A) Užtikrinti TRSSK tvarumą operatoriams ir galimybę susigrąžinti sąnaudas, patirtas didmeniniu lygmeniu teikiant tarptinklinio ryšio paslaugas; taip būtų išsaugotos paskatos investuoti į lankomos šalies tinklus ir būtų išvengta vidaus konkurencijos lankomos šalies rinkose iškraipymo. B) Užtikrinti, kad tarptinklinio ryšio vartotojai gautų realios naudos dėl TRSSK ir suteikti galutiniams naudotojams pasitikėjimo naudotis ryšiu keliaujant ES. Vartotojams ir verslo galutiniams naudotojams naudojantis tarptinkliniu ryšiu turėtų būti užtikrintos tokios pačios kokybės paslaugos kaip ir savo šalyje, galimybė naudotis novatoriškomis paslaugomis ir didesnis skaidrumas, leidžiantis išvengti nelauktai didelių sąskaitų už pridėtinės vertės paslaugas. Taip pat turėtų būti užtikrintos visiems vienodos galimybės susisiekti su pagalbos tarnybomis kaip savo šalyje. C) Skatinti inovacijas, užtikrinti didmeninę tarptinklinio ryšio prieigą prie prašomų tinklo technologijų ir padėti operatoriams išvengti nuostolių, susijusių su pridėtinės vertės paslaugomis. Šia iniciatyva taip pat siekiama palengvinti operatorių ir kitų suinteresuotųjų subjektų veiklą ir sumažinti jiems tenkančią naštą.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda (subsidiarumo principas)?
Tarptautinėje tarptinklinio ryšio rinkoje turi būti imtasi ES lygmens veiksmų bendrajai telekomunikacijų rinkai pagerinti. Kaip pažymėta svarbioje Teisingumo Teismo byloje dėl tarptinklinio ryšio (C-58/08 <i>Vodafone</i>), vien tai, kad tarptautinis tarptinklinis ryšys yra tarpvalstybinio pobūdžio, pateisina ES lygmens veiksmus, nes veiksmingai spręsti šio klausimo pačios valstybės narės negali. Be to, nacionalinės reguliavimo institucijos neturėjo

priemonių spręsti problemas pačios.

2019 m. Komisijos peržiūros ataskaitos ir Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos (BEREC) išvados patvirtina, kad mažmeninių tarptinklinio ryšio mokesčių panaikinimas EEE labai prisidėjo prie bendrosios rinkos kūrimo užbaigimo. TRSŠK naudą taip pat pajuto galutiniai naudotojai – tai rodo nuo 2017 m. birželio mėn. gerokai padidėjusi TRSŠK apimtis. Ataskaitoje daroma išvada, kad nepaisant tam tikros mažmeninių ir didmeninių tarptinklinio ryšio rinkų konkurencijos dinamikos, su jomis susijusios pamatinės konkurencijos sąlygos nepasikeitė ir artimiausioje ateityje veikiausiai nesikeis tiek, kad būtų galima panaikinti mažmeninės arba didmeninės tarptinklinio ryšio rinkos reguliavimą. Visoje ES galiojančios didmeninių kainų viršutinės ribos gali būti užtikrintos tik ES priemone – tai pridėtinė vertė, kuria galutiniams naudotojams užtikrinamas tvarus ir realią naudą teikiantis TRSŠK.

B. Sprendimai

Kokių yra galimybių pasiekti šiuos tikslus? Ar viena iš politikos galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Jei ne, kodėl?

Komisija siūlo ir vertina keturias skirtingas galimybes:

1 galimybė (pagrindinis scenarijus). Taisyklių pratęsimas išlaikant dabartinės Tarptinklinio ryšio reglamento nuostatas, taikomas mažmeniniu ir didmeniniu lygmenimis.

2 galimybė. Tarptinklinio ryšio reglamento galiojimo pratęsimas įtraukiant paaiškinimus, užtikrinant didesnę skaidrumą ir priimant konkurencijos stiprinimo priemones.

3 galimybė. Tvarus ir realią naudą teikiantis TRSŠK (tinkamiausia galimybė).

4 galimybė. Įpareigojimų dėl didmeninių ir mažmeninių paslaugų išplėtimas siekiant pagerinti TRSŠK.

Pirmenybė teikiama 3 galimybei, kuria būtų užtikrintas didžiausias veiksmingumas ir efektyvumas siekiant Tarptinklinio ryšio reglamento peržiūros (jį išdėstant nauja redakcija) ir galiojimo pratęsimo tikslų. Ji apima priemones, kuriomis siekiama užtikrinti tvarų TRSŠK teikimą, numatant siūlomą didmeninių kainų viršutinių ribų mažinimo planą. Ja nustatoma patobulinimų atsižvelgiant į technologijų ir verslo pokyčius ir galutiniams naudotojams užtikrinama reali TRSŠK nauda, susijusi su paslaugų kokybe, pridėtinės vertės paslaugomis ir susisiekimu su pagalbos tarnybomis. Ji apima horizontalaus supaprastinimo ir administracinės naštos mažinimo priemones.

Kokios yra įvairių suinteresuotųjų subjektų nuomonės? Kas kuriai galimybei pritaria?

Suinteresuotųjų subjektų nuomonės dėl kainų viršutinių ribų lygio, paslaugų kokybės reikalavimų ir galimybės susisiekti su pagalbos tarnybomis išsiskiria. Dideli gaunamojo srauto tinklų operatoriai (ypač visos Europos masto grupės) yra linkę didmeninių kainų viršutinės ribas išlaikyti dabartinio lygio. Kita vertus, maži siunčiamojo srauto tinklų operatoriai (kurių klientų bazė judriojo ryšio paslaugomis užsienyje naudojasi daugiau, negu operatoriaus partnerio klientų bazė jomis naudojasi jo tinkle) ir virtualūs operatoriai pritaria tam, kad didmeninių kainų viršutinės ribos būtų gerokai sumažintos.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?

Tinkamiausia galimybe suderinami operatorių interesai užtikrinti tvarų TRSŠK teikimą nekeliant grėsmės su didmeninių tarptinklinio ryšio paslaugų teikimu susijusių sąnaudų susigrąžinimui. Nustačius mažesnes didmeninių kainų viršutinės ribas greičiausiai sumažėtų siunčiamojo srauto operatorių didmeninio tarptinklinio ryšio sąnaudos. Komisijos tvarumo analizėje apskaičiuota, kad dėl to sumažėtų netvarių operatorių (kurių neigiama tarptinklinio ryšio marža viršija 3 proc. jų maržos savo šalyje) procentinė dalis ir atitinkamai sumažėtų bendra neigiama tarptinklinio ryšio marža, palyginti su 42 proc. 2023 m. ir 52 proc. 2025 m. pagal pagrindinį scenarijų.

Nauda vartotojams taip pat svarbi; galutinių naudotojų, kuriems kyla rizika mokėti papildomus mokesčius, kai operatoriui buvo suteikta su tvarumu susijusi išimtis, dalis sumažėtų daugiau kaip 40 proc., o išimties tvarka mokami papildomi mokesčiai būtų dar labiau sumažinti. Ši galimybė padės užtikrinti geresnę paslaugų kokybę ir

didesnį vartotojų informuotumą apie tikėtiną paslaugų, gaunamų naudojantis tarptinkliniu ryšiu, kokybę, taip pat padės tarptinklinio ryšio vartotojams išvengti netikėtai didelių sąskaitų už naudojimąsi pridėtinės vertės paslaugomis – visa tai pagerins galutinių naudotojų patirtį, susijusią su tarptinkliniu ryšiu. Tikėtina, kad tai padidins vartotojų pasitenkinimą ir sumažins skundų skaičių. Ši galimybė operatoriams taip pat suteikia reikiamų priemonių visiems galutiniams tarptinklinio ryšio naudotojams, taip pat neįgaliesiems, užtikrinti nemokamą prieigą prie pagalbos tarnybų ir informacijos apie skambinančiojo buvimo vietą teikimą. Tai prisidės prie jų sveikatos, gyvybės ar nuosavybės apsaugos. Tinkamiausia galimybė taip pat siekiama, kad keliaudami vartotojai ir verslo klientai galėtų pasinaudoti technologinių pokyčių ir 5G grindžiamų inovacijų teikiamais privalumais. Taip pat tikėtina tam tikra (nedidelė) nauda aplinkai, nes tarptinklinio ryšio vartotojams bus lengviau naudotis aplinką tausojančiomis judriojo ryšio paslaugomis ir prietaikomis (pvz., naujomis 5G ir daiktų interneto judriojo ryšio paslaugomis transporto priemonėms sujungti su kelių infrastruktūra, kurios galėtų sumažinti žmonių aukų, degalų sąnaudas ir oro taršą).
Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?
Sumažinus didmeninių kainų viršutinės ribas greičiausiai sumažės gaunamojo srauto operatorių pajamos už didmeninį tarptinklinį ryšį, tačiau vis dar užtikrinant visišką sąnaudų padengimą. Galimas operatorių mažmeninių pajamų už tarptinklinį ryšį sumažėjimas yra susijęs su mažesniais papildomais mokesčiais: vartotojams gali tekti mokėti tik išskirtiniais (sąžiningo naudojimo taisyklių ir su tvarumu susijusių išimčių) atvejais, tačiau papildomi mokesčiai negali viršyti didmeninių kainų viršutinių ribų. Papildomos su reikalavimų laikymusi susijusios veiklos vykdytojų ir administracijų išlaidos nedidelės (abiems atvejais vidutiniškai mažiau nei šešios asmens darbo dienos per metus). Dėl siūlomos prieigos prie pagalbos tarnybų priemonės atsirastų įgyvendinimo išlaidų. Tačiau jos daugiausia susijusios su kituose ES teisės aktuose (Europos elektroninių ryšių kodekse) jau apibrėžtų teisių ir pareigų įgyvendinimu. Galiausiai BEREC patirs išlaidų, susijusių su pridėtinės vertės paslaugų visoje EEE numeracijos intervalų duomenų bazės sukūrimu ir priežiūra (ji atsakinga už abi užduotis), o nacionalinės reguliavimo institucijos (atsakingos už duomenų bazės duomenų atnaujinimą) patirs nedidelių išlaidų.
Koks poveikis mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI)?
TRŠŠK teiks realią naudą MVI dėl geresnės paslaugų kokybės ir mažesnės su tvarumu susijusių išimčių rizikos. MVI ir taikomųjų programų kūrėjams taip pat bus naudinga tai, kad pagerėjus paslaugų kokybei ir jos nuspėjamumui, vartotojai naudosis taikomosiomis programomis kirsdami sienas. Nauda naujų taikomųjų programų ir paslaugų, kurioms reikia aukštos paslaugų kokybės arba 5G ryšio, atveju gali būti netiesioginė: galimybė nenutrūkstamai jas naudoti visoje vidaus rinkoje gali paskatinti jų įsisavinimą.
Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?
Didelio poveikio nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams nenumatoma.
Ar bus dar koks nors didelis poveikis?
Administracinė našta gali būti sumažinta pasiūlymu prireikus persvarstyti didmeninių kainų viršutinės ribas priimant deleguotąjį aktą, kuriuo supaprastinamas teisėkūros procesas (po 2025 m.). Dar daugiau sutaupyta gali būti dėl supaprastintos stebėsenos sistemos, supaprastintais euro zonai nepriklausančių šalių veiklos vykdytojams taikomais reikalavimais ir pasenusių nuostatų panaikinimu.
Proporcingumo principas?
Tinkamiausia galimybė apima priemones, kurios nėra nei intervencinės, nei neproporcingos. Jos susijusios tik su tais aspektais, kurie nepakankamai nagrinėjami dabartiniame reglamente ir kurių negalima veiksmingai spręsti nacionaliniu lygmeniu. Ribotas 10 metų laikotarpis dar labiau užtikrina proporcingumą.

D. Tolesni veiksmai
Kada politika bus persvarstoma?
Siekiant užtikrinti tikrumą rinkoje ir sumažinti reguliavimo našta Komisija siūlo, kad naujasis reglamentas galiotų 10 metų. Konkurencija rinkoje tuo laikotarpiu neturėtų labai pasikeisti. Pirmąją peržiūros ataskaitą planuojama parengti 2025 m. Komisijai įvertinus tarptinklinio ryšio rinkos veikimą ir ar reikia peržiūrėti politiką siekiant spręsti kylančias problemas.